

กระทู้ถามที่ ๑๕๑/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอให้กำหนดมาตรการในการควบคุมค่าธรรมเนียม Food Delivery ที่มีความเป็นธรรม
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันมีการคิดค่าธรรมเนียมของผู้ให้บริการ Food Delivery รายต่าง ๆ จะคิดค่าธรรมเนียมเป็นส่วนแบ่งรายได้จากราคาค่าอาหารที่อยู่ในอัตราที่สูงมาก บางรายสูงถึงร้อยละ ๓๐ ของราคาค่าอาหาร ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยและผู้ประกอบการร้านอาหารที่ต้องแบกรับกับค่าใช้จ่ายคงที่และต้องลงทุนค่าแรงในการประกอบกิจการได้รับกำไรในสัดส่วนที่น้อยมาก ร้านค้าหลายแห่งจำเป็นต้องขายผ่าน Food Delivery เพียงเพื่อต้องการสภาพคล่องมาใช้หมุนเวียนในการประกอบกิจการเท่านั้น โดยแทบจะไม่เหลือกำไร ยิ่งในปัจจุบันที่ผู้บริโภคหันมาใช้บริการ Food Delivery เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริการ Food Delivery มีอำนาจเหนือผู้ประกอบการร้านอาหารจนผู้ประกอบการร้านอาหาร โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อยแทบจะไม่มีอำนาจในการต่อรองกับผู้ให้บริการ Food Delivery เลย

ไม่ใช่เพียงผู้ประกอบการร้านอาหารเท่านั้นที่เดือดร้อน ผู้รับบริการส่งอาหารหรือไรเดอร์ ก็ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ให้บริการ Food Delivery ด้วยเช่นกัน โดยมีการทำสัญญาจ้างที่ไม่เป็นธรรม ผู้ให้บริการ Food Delivery สามารถเพิ่มเงื่อนไขและลดค่าจ้างได้ตามอำเภอใจ หากไม่ควบคุมจะทำให้ผู้ให้บริการ Food Delivery คิดค่าธรรมเนียมการให้บริการตามอำเภอใจ โดยไม่มีหลักเกณฑ์ในการกำกับอย่างเหมาะสม ไม่มีกฎหมายเฉพาะในการควบคุมในระยะยาว เงินส่วนใหญ่จะตกอยู่กับผู้ให้บริการ Food Delivery โดยที่ผู้ประกอบการร้านอาหาร ตลอดจนผู้รับบริการส่งอาหารหรือไรเดอร์ ต้องตกอยู่ในสถานะจำยอม ถูกเอารัดเอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรม จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงพาณิชย์ มีมาตรการอย่างไรในการควบคุมการคิดค่าธรรมเนียมของผู้ให้บริการ Food Delivery เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ขอทราบรายละเอียด

๒. ปัจจุบันการคิดค่าธรรมเนียมของผู้ให้บริการ Food Delivery หลายราย จะคิดเป็นส่วนแบ่งรายได้จากราคาค่าอาหารที่ลูกค้าสั่ง โดยไม่มีขั้นสูงสุด ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ประกอบการร้านอาหาร กระหรวงพาณิชย์ มีมาตรการอย่างไรในการแก้ไขปัญหามาตรการควบคุมนี้ ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ปวีตรา จิตตกิจ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๕๑/ร.

ของ นางสาวปวีตรา จิตตกิจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล จังหวัดกรุงเทพมหานคร
เรื่อง ขอให้กำหนดมาตรการในการควบคุมค่าธรรมเนียม Food Delivery ที่มีความเป็นธรรม

ข้าพเจ้า นายภูมิธรรม เวชยชัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอตอบกระทู้ถามของ
ท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

ประเด็นคำถามที่ ๑ กระทรวงพาณิชย์ มีมาตรการอย่างไรในการควบคุมการคิดค่าธรรมเนียม
ของผู้ให้บริการ Food Delivery เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายใน ได้กำกับดูแลราคาสินค้าและบริการอย่างใกล้ชิด
เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมในด้านราคาสินค้าและค่าบริการ ป้องกันมิให้มีการจำหน่าย
สินค้าและบริการต่าง ๆ ในราคาสูงเกินสมควร และให้ปริมาณสินค้ามีเพียงพอสำหรับบริโภค โดยมีแนวทาง
ในการกำกับดูแลบริการ Food Delivery Platform ดังนี้

มาตรการด้านกฎหมาย

คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๕)
และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกประกาศ กกร.
ดังนี้

๑. ประกาศ กกร. ฉบับที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดสินค้าและบริการควบคุม (สินค้า ๔๖ รายการ
และบริการ ๕ รายการ) โดยรายการที่ ๔๘ คือบริการซื้อขาย และหรือบริการขนส่งสินค้าสำหรับ
ธุรกิจออนไลน์

๒. ประกาศ กกร. ฉบับที่ ๖๔ พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสินค้าหรือ
บริการผ่านทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือออนไลน์ แสดงราคาจำหน่าย ค่าบริการ ให้เห็นชัดเจน ครบถ้วน
เปิดเผย และสามารถอ่านได้ง่าย โดยต้องแสดงให้ตรงกับราคาที่จำหน่าย หรือค่าบริการที่ให้บริการ
หากผู้ใดฝ่าฝืนไม่แสดงราคาหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรการด้านบริหาร

Food Delivery Platform เป็นบริการที่มีการแข่งขันกันสูง เนื่องจากมีผู้ประกอบการและ
ผู้เกี่ยวข้องมากมาย อย่างไรก็ตาม การกำกับดูแลการค้าภายในได้กำกับให้แสดงราคาตามประกาศ กกร. ฉบับที่ ๖๔
พ.ศ. ๒๕๖๖ และขอความร่วมมือให้ตรึงราคาค่าบริการขนส่งและจัดโปรโมชั่นลดราคาอย่างต่อเนื่อง
รวมทั้งเพิ่มสายการให้บริการให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นคำถามที่ ๒ ปัจจุบันการคิดค่าธรรมเนียมของผู้ให้บริการ Food Delivery หลายราย จะคิดเป็นส่วนแบ่งรายได้จากราคาค่าอาหารที่ลูกค้าสั่ง โดยไม่มีขั้นสูงสุด ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ประกอบการร้านอาหาร กระทรวงพาณิชย์ มีมาตรการอย่างไรในการแก้ไขปัญหามาตรการควบคุมนี้ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๒

ธุรกิจ Food Delivery Platform เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านอาหาร แพลตฟอร์ม ผู้ส่งอาหาร (ไรเดอร์) และผู้บริโภค ดังนั้น การกำหนดมาตรการกำกับดูแล จะต้องคำนึงถึงการรักษาสมดุลให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ร่วมกัน โดยที่การแข่งขันในธุรกิจดังกล่าว ยังคงมีอยู่ ทำให้ประชาชนผู้บริโภคและผู้ประกอบการร้านอาหารมีทางเลือกในการใช้บริการแพลตฟอร์ม ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าภายใน จะติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการหารือ และกำหนดแนวทางหรือมาตรการที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ต่อไป